

SCADO, HET VUILE VERDRIET VAN DRENTE

Jan Abrahamse

Je kunt je afvragen of mr. S.A. Zwerver, officier van justitie te Assen, in de geest heeft gehandeld van de voorstellen die de ministers Van Aardene en Winsemius hebben gedaan om het bedrijfsleven in een niet zo strak keurslijf van milieuvorderingen te laten zitten, door een inval te doen bij milieukrimineel Scado te Schoonebeek. Scado heeft een drietal bedrijven in Schoonebeek. Twee hiervan maken al meer dan 25 jaar halffabrikaten voor de verf- en plasticindustrie en het derde maakt weekmakers voor de plasticindustrie. Dat betekent dat Scado – vroeger een Unilever-bedrijf en sinds kort een dochter van DSM – veel hinder veroorzaakt, te weten chemisch afval, stank en waterverontreiniging. Wat de officier van justitie nu gedaan heeft, is iets wat niets met deregulering te maken heeft.

Deen inval op 26 april jl. bij Scado kwam nav een onderzoek bij het transportbedrijf L. Wittendorp te Klazienaveen over illegale afvoer van chemisch afval. De politie heeft Wittendorp en zijn vrouw en zoon bij Scado gearresteerd op verdenking van klandestien storten van chemisch afval in de bodem van Zuid-oost-Drenthe. Dit bedrijf werkte ook met een aantal zwartwerkers, die evenals Wittendorp bekend hebben 150 ton filteraarde, een grondstof die door Scado gebruikt wordt voor het filteren van chemicaliën, te hebben gedumpt in de

Scado fabriek

Steenhuiswijk te Barger Compasuum, de Verlengde Schepersweg in Klazienaveen, en ander Scado- en NAM-afval oa. in de Brunowijk, de Hekmanswijk en het zogeheten Gat van Reef. De bedoeling was dat Wittendorp het chemisch afval zou brengen naar AVR (Afvvalverwerking Rijnmond) en naar Duitsland. Zeker is dat Wittendorp links en rechts klandestien stortte. De interessante vraag is nu of Scado de \pm f 600,- per m³ aan Wittendorp betaalde voor de afvoer naar de AVR. Dan heeft Wittendorp schatten verdiend. Heeft Scado echter maar een paar tientjes betaald aan Wittendorp dan heeft deze

handel Scado het nodige profijt opgeleverd en daarmee heeft Scado zich mede schuldig gemaakt aan het klandestien storten. De inval bij Scado is gedaan op grond van de Wet chemische afvalstoffen, de verleende vergunningen in het kader van de Hinderwet, de Wet luchtverontreiniging, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Arbeidsomstandighedenwet. Op het gehele Scado-terrein vindt een bodem- en grondwateronderzoek plaats in het kader van de interimwet bodemsanering. Tijdens de inval zijn ook monsters genomen uit vaten met chemisch afval en de sloten rond de gebouwen.

Vettig grondwater

Nu was dit niet de eerste keer dat Scado in het nieuws kwam. Toen het bedrijf nog in Zaan- dam zat waren er moeilijkheden met de gemeente over milieuvverontreinigingen. Ook in Schoonebeek had de Milieugroep Rondomme met de zeer strijdbare voorzitter Cobie Ensink al veel eerder gewezen op stank en waterverontreiniging. Het stankbezwaar dat al van jaren her dateert is ondanks 450 bezwaarschriften van omwonenden en de f 3 miljoen aan milieusane-

Meer arrestaties in gifzaak Scado

Van een onzer verslaggevers

EMMEN – De politie van Emmen heeft nu ook de vrouw van de eigenaar van het transportbedrijf Wittendorp in Klazienaveen estien storten van chemisch afval van de kunststof-fabriek 1 eerder is zoals bekend ook haar man en eigenaar van het bedrijf, Louis W., hiervoor aangehouden. Volgens hoofdinspecteurs in dienst hebben gehad. Een aantal van hen is hiervoor als gemeed, een inval in het transportbedrijf, waarbij beslag werd gelegd op de gehele administratie.

Uit het onderzoek is nu gebleken dat het bedrijf ook werkte met zwartwerkers. Over het juiste aantal wilde Van Steenpaal nog bekend chemisch afval van Scado te hebben gedumpt in onder de Schepersweg in Klazienaveen. Het zou hierbij gaan om zo'n 150 ton filteraarde, een grondstof die door Scado wordt gebruikt voor het filteren van chemicaliën. Het bedrijf zou het spul op eigen houtje hebben gestort, sinds de inwerkingtreding van de wet chemische afvalstoffen in augustus 1979. De zoon van W. is inmiddels weer op de markt gesteld.

rende maatregelen nog steeds aanwezig. De vergunning van de provincie is verleend, de Raad van State moet echter nog een uitspraak hierover doen.

Scado-afval mogelijk bij VAM gestort

Van een onzer verslaggevers
SCHOONEBEEK - Bij de VAM in Wijster is zeer waarschijnlijk tot 1980 illegaal chemisch afval van het Schoonebeker bedrijf Scado gestort. Dat blijkt uit verklaringen van chauffeurs die afval van Scado naar Wijster brachten. Een sterke aanwijzing voor de bevestiging van die verhalen is te vinden in de aanvoercijfers die de VAM onlangs aan de officier van Justitie heeft gegeven.

Het onderzoek naar illegale praktijken van Scado is, zoals gemeld, nog in volle gang. De ongewilde rol die de VAM daarin heeft gespeeld, wordt in dat onderzoek meegenomen. Officier van Justitie mr. S. Zwerwer in Assen weigert commentaar te geven.

Het transportbedrijf Wittendorp uit Klazienaveen bracht vanaf 1972 afval van Scado naar de VAM. Volgens de vergunning mocht dat alleen verpakkingsmateriaal (bijvoorbeeld lege zakken) zijn. Er zou echter chemisch afval in de containers hebben gezeten, aan het oog onttrokken door lege zakken. De controle was in die jaren lang niet waterdicht. „Een zaak van goed vertrouwen”, aldus VAM-voorzitter H. Swinkels.

Verzet tege

Van onze redactie buitenland
DAMASCUS - Het verzet binnen de Palestijnse
 voorzitter Arafat - Fatah, Musa Awad.

• Bij
 in zijn
 van het

Bed Wi teg

Van een
**APP
 nister
 het ver
 van ch
 val, ee
 band v.**

Bij de
 werkings
 Shell. Al
 bewinds
 pingeda
 ningen
 len in d.
 verwacht
 vindt W
 bespreek
 misch af
 Als het
 sing ko.
 heid ni

Mt
 Wins

De gijfsloot waarop Scado loost

Ook in het kader van waterverontreiniging draagt Scado zijn steentje bij. Personeelsleden van het bedrijf hebben getipt dat het bedrijf rechtstreeks verontreinigd water loost in een sloot langs de weg waaraan het bedrijf is gelegen. In deze sloot komen 11 pijpen uit; voor 5 hiervan is een vergunning verleend om regenwater af te voeren. Het slib, dat zich in deze sloot bevindt, bevat echter gechloroerde koolwaterstoffen. Bedrijfsleider H.W. van Regteren wist dit incidentje in het Nieuwsblad van het Noorden van 3-9-1981 af te doen met de gotspe: *'In deze greppel zit alleen grondwater. En dat het fettig aanvoelt is in deze omgeving, waar olie in de grond zit, niet zo vreemd!'* Behalve op de sloten voor en achter het bedrijf loost Scado ook proceswater via een persleiding naar de zuiveringsinstallatie Bargeres bij Emmen. Er wordt hierdoor echter meer proceswater geloosd dan toegestaan is.

Monsters van de bodem en het grondwater van de Steenhuiswijk bevatten volgens onderzoek van het provinciaal laboratorium toluen, ethyl-benzeen en xylenen. De officier van justitie sluit, volgens een TV-uitzending, niet uit dat het bedrijf ook DDT gemaakt dan wel gebruikt heeft.

De effecten van weekmakers in gras of gewassen kunnen voor mens en dier schadelijk zijn: kankerwekkend en miskramen veroorzakend bij dieren. De oplosmiddelen die gestort zijn kunnen inwerken op het zenuwstelsel.

Storten bij de VAM

Sinds 1972 bestaan er al contacten tussen Scado en de VAM te Wijster. Deze contacten zijn destijds geregeld door directeur Stolp van de VAM. Onder bepaalde voorwaarden mocht Scado bedrijfsafval dumpen bij de VAM. De voorwaarden hebben betrekking op de afvalstoffen. Ze moeten nl. in relatie staan tot het gebruikelijke (stedelijke) afval dat de VAM ver-

Cobie Ensink

werkt. Hieronder valt gezinszins chemisch afval. Scado had dit verzoek aan de VAM gedaan omdat de gemeente Schoonebeek geen mogelijkheden meer had om het afval te verwerken. Op 5 oktober 1978 wordt door de provincie een ontheffing verleend aan Scado in het kader van de Verordening Industriële, Bedrijfs-, Bouw- en Sloop- en Agrarische Afvalstoffen. Dit houdt in dat Scado \pm 80 ton bedrijfsafval bij de VAM mag storten. Volgens de vergunning bestaat dit uit papier, hout, glas en poetsdoeken. De VAM controleerde in die tijd het aangevoerde afval met een frekwentie variërend van 2 keer per week tot 2 keer per maand. Volgens Harry Swinkels, voorlichter van de VAM, is het best mogelijk dat kwaadwillende lieden vrachtwagens met daarin verstoppt chemisch afval op het terrein van de VAM gestort kunnen hebben. Na 1 januari 1982 is de controle bij de VAM verscherpt, zowel op het ca. 120 ha grote terrein zelf, waar een vaste afvalcontroleur in dienst is genomen die dagelijks steekproefsgewijs de auto's controleert, als bij de ongeveer 20 overlaadstations in den lande, waar de mensen alert zijn op ongewenste stoffen. Ondanks dit verbeterde controlesysteem is het ondoenlijk om de gemiddelde dagelijkse aanvoer van 5000 ton afval te inspekteren. Er spelen echter nog een aantal andere zaken mee. In de eerste plaats de vuilaanvoer buiten werktijd. De VAM heeft contracten afgesloten met gemeenten, waarbij de VAM verantwoordelijk is voor de dagelijkse afvoer. Vuil uit gemeenten die op grote afstand liggen, wordt dan ook aangevoerd na werktijd. De chauffeurs bezitten een pasje om de slagboom bij de hoofdingang te bedienen. Op het pasje staat een nummer, het kenteken van de auto en er wordt geregistreerd op welke dag en hoe laat de slagboom gepasseerd wordt. Daarbij is voorkomen dat er ook op zaterdag en zondag vuil gestort is. Ondanks dat er dag en nacht bewaking op het terrein in Wijster aanwezig is, kunnen klandestiene stortingen plaatsvinden. Via een tip is er één keer een vrachtauto van Wittendorp onderschept met chemisch afval van Scado; hierin bevond zich het giftige maleinezuur. Dit is volgens Swinkels een indicatie dat er gerotzooid is. Een andere zaak die in dit verband meespeelt is het 300 m³ afvalzand dat uit een bouwput van een Scado-bedrijf afkomstig is en dat in maart en juni 1980 op het VAM-terrein is aangevoerd. Dit afvalzand, dat gemengd was met crude (met olie verontreinigde grond) van de NAM wordt bij de VAM gebruikt om het talud van de vuilstort af te dekken. Directeur De Boer van Scado beweert dat provinciale waterstaat hiervoor toestemming heeft gegeven. Volgens Klaas van den Berg van deze dienst is dit pertinent niet het geval. De VAM onderzoekt momenteel of er in dit zand verontreinigde stoffen zitten, die van Scado-vestigingen in binnen- en buitenland afkomstig zijn.

Seutels
Een laatste merkwaardige zaak is dat tijdens een bijeenkomst in Schoonebeek over chemisch afval beweerd werd door een chauffeur van Wittendorp, dat er wel 4 sleutels van één van de 5 ingangen van het VAM-terrein in omloop waren bij het vervoersbedrijf. Volgens Harry Swinkels is dit bijna onmogelijk, maar hij wil het niet uitsluiten. Alle ingangen hebben een slagboom en sinds kort zijn 4 van de 5 slagbomen permanent gesloten en voorzien van een hangslot. De andere ingangen werden vroeger gebruikt voor de afgifte van materialen en afdekzand. Het interne verkeerscircuit op het VAM-terrein is inmiddels zo aangepast dat de andere ingangen niet meer nodig zijn. Verleden jaar kon men met de auto nog zo het terrein oprijden, zoals Cobie Ensink een keer gedaan heeft. Nog altijd is het mogelijk om onder de slagbomen door te kruipen. Het zou wat al deze zaken betreft goed zijn dat de VAM een sluitender controlesysteem hanteert, want de mogelijkheden van klandestiene vervuilers en hun handlangers om hier hun rotzooi te dumpen blijft bestaan. Dit geldt overigens niet alleen voor het VAM-terrein maar voor alle vuilstortplaatsen, want met het grootste gemak kun je bv. ook op de vuilstortplaatsen van Groningen en Haren je chemisch afval kwijt. Hard aanpakken van Scado heeft een preventieve werking voor andere milieudelinquenten en het is wenselijk dat de weinig mededeelzame officier van justitie zijn ferm begonnen actie tegen Scado dan ook volhoudt.